

BLOC V

Noves tecnologies i Administració pública

La Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern

Suport al procés selectiu UB. Escala de tècnic

Prof. Jordi Andreu i Dauff

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.

Sumari

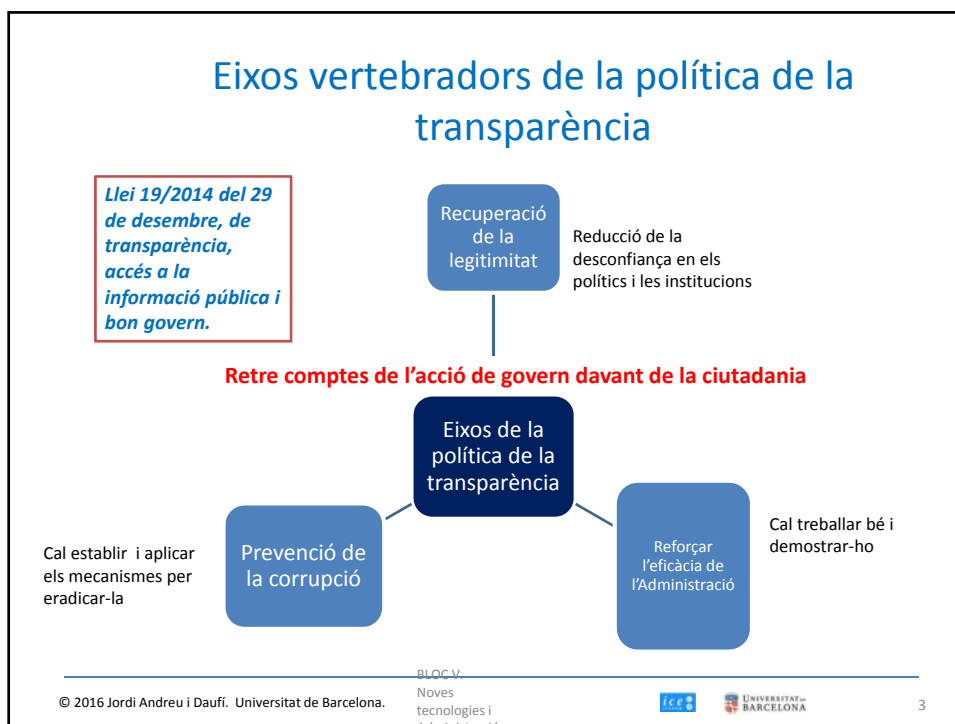
Els eixos vertebradors de la política de la transparència	3
L'objecte de la Llei 19/2014	4
Definició de transparència	5
Definició dret d'accés a la informació pública	6
Publicitat activa: elements clau (Llei 19/2014)	7
Publicitat activa: Informació que ha de ser objecte de publicitat activa	8
Definició bon govern	9
Definició govern obert	10
Les finalitats de la Llei 19/2014	11
Efectes de l'obertura de dades públiques	12
Principis d'alliberament i reutilització de la informació pública (Governs del G8)	13
Bibliografia	30

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.

BLOC V.
Noves
tecnologies i
Administració

2

- ### L'objecte de la Llei 19/2014
1. Regular i garantir la **transparència de l'activitat pública**.
 2. Regular i garantir el **dret d'accés de les persones a la informació i la documentació públiques**.
 3. Establir els **principis** i les **obligacions de bon govern** d'acord amb els quals han d'actuar els alts càrrecs, el personal al servei de l'Administració i la resta de persones a qui és aplicable aquesta llei.
 4. Aplicar el **govern obert** i fomentar la **participació i la col·laboració ciutadanes**.
 5. Regular el **règim de garanties i responsabilitats per l'incompliment dels deures** i les **obligacions** establerts per aquesta llei.
- BLOC V.
Noves tecnologies i Administració
- © 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.
- ice+ UNIVERSITAT BARCELONA
- 4
-

Definició de transparència

- *Acció proactiva de l'Administració de donar a conèixer la informació relativa als seus àmbits d'actuació i les seves obligacions, amb caràcter permanent i actualitzat, de la manera que resulti més comprensible per a les persones i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil a les dades i els facilitin la participació en els assumptes públics.*

LTAIPBG. Article 2 a)

Definició dret d'accés a la informació pública

- *el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei.*

LTAIPBG. Article 2 C)

Hi ha autors diuen que no és del tot precisa la diferència que es fa entre *dret d'accés a la informació pública* i *transparència*, ja que aquest primer no és altra cosa que una modalitat de la transparència la qual es denomina **transparència passiva**.

Publicitat activa: elements clau (Llei 19/2014)

- Subjectes obligats (art. 3 i 4)
- Informació que ha de ser objecte de publicitat activa (art. 8 a 15)
- Mitjans / canals per fer efectiva la publicitat activa (art. 5)
- Principis rectors de la publicitat activa (art. 6)
- Avaluació de l'aplicació de la llei (art. 91 a 93)

Publicitat activa: Informació que ha de ser objecte de publicitat activa

Article 8. Informació subjecta al règim de transparència

L'Administració pública, en aplicació del principi de transparència, ha de fer pública la informació relativa a:

a) L'organització institucional i l'estructura administrativa.	g) Les convocatòries i l'atorgament de les subvencions i els ajuts públics.
b) La gestió econòmica, comptable, pressupostària i patrimonial.	h) Els informes i els estudis.
c) Les decisions i les actuacions amb una rellevància jurídica especial.	i) Els plans, els programes i les memòries generals.
d) La plantilla, la relació de llocs de treball i el règim retributiu.	j) La informació estadística.
e) Els procediments administratius relacionats amb l'exercici de les seves competències.	k) La informació geogràfica.
f) Els contractes i els convenis.	l) Les matèries i les actuacions la publicitat de les quals s'estableixi per norma.
	m) Qualsevol matèria d'interès públic, i les informacions que siguin demanades amb més freqüència per via de l'exercici del dret d'accés a la informació pública.

Definició bon govern

- *els principis, les obligacions i les regles sobre la qualitat dels serveis i el funcionament de l'Administració, i els principis ètics i les bones pràctiques d'acord amb els quals han d'actuar els alts càrrecs de l'Administració, els càrrecs directius i la resta de personal al servei de l'Administració, amb l'objectiu que aquesta funcioni amb la màxima transparència, qualitat i equitat, i amb garantia de retiment de comptes.*

LTAIPBG. Article 2 d)

- Aquesta definició és poc concreta però podem entendre-la millor pensant en accions i productes que formalitzarien l'esperit de la definició com per exemple: cartes de serveis, informes d'avaluació de serveis o auditories de serveis, certificacions de qualitat, etc.

Definició govern obert

- *les mesures per a establir una relació i un diàleg permanents i bidireccionals entre l'Administració i les persones a l'hora de definir i aplicar les polítiques públiques, i per a introduir i desenvolupar instruments de participació i col·laboració ciutadana en els assumptes públics..*

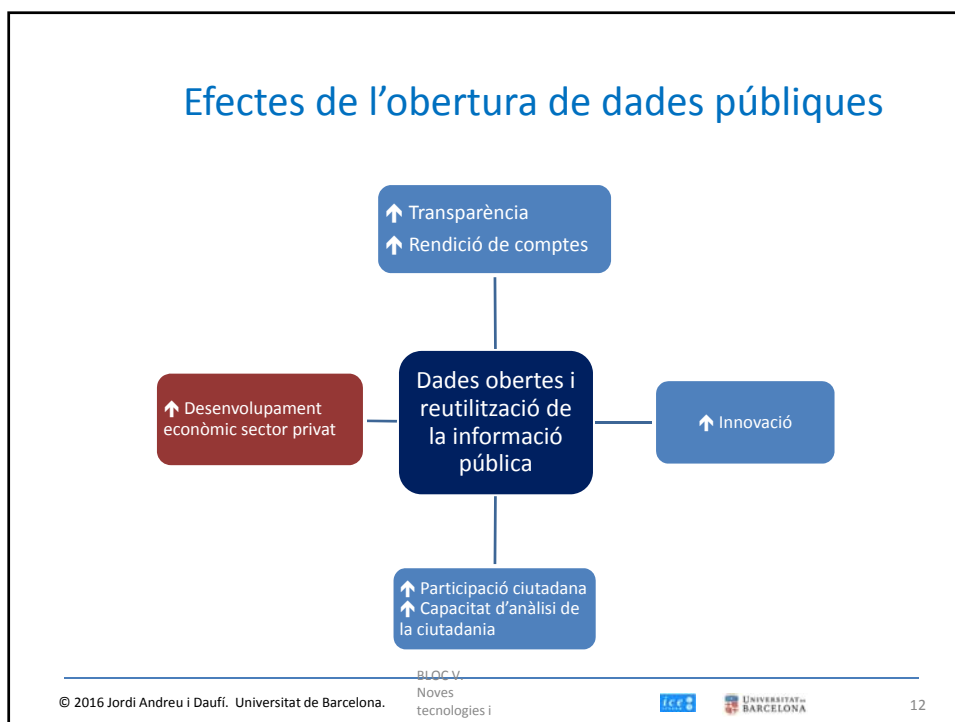
LTAIPBG. Article 2 e)

Les finalitats de la Llei 19/2014

Obligació de retre comptes	Informar la ciutadania sobre la presa de decisions, activitat i gestió de les administracions públiques
<small>• És obligació dels poders públics retre comptes a la ciutadania tant de l'acció de govern com de l'activitat de gestió.</small>	
Capacitat real d'avaluació	Impulsar la qualitat democràtica de les institucions
<small>• L'administració proporciona a la ciutadania la informació necessària perquè aquesta pugui generar el seu propi coneixement sobre la situació i pugui valorar i prendre per ella mateixa les seves decisions</small>	
e-Governança	Desenvolupar la idea de Govern Obert a través dels mitjans electrònics
<small>• Els mitjans electrònics han de permetre a la ciutadania no només accedir amb major facilitat a la informació pública sinó també han de permetre participar en la presa de decisions.</small>	
Participació / col·laboració ciutadana	Garantir una major col·laboració i participació dels ciutadans en les polítiques públiques
<small>• Els mitjans electrònics han de permetre a la ciutadania no només accedir amb major facilitat a la informació pública sinó també han de permetre participar en la presa de decisions.</small>	
Aplicabilitat real	Generar mecanismes de garantia per a l'efectiva aplicabilitat de la Llei en el seu conjunt

BLOC V. Noves tecnologies i Administració

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona. 11

Principis d'alliberament i reutilització de la informació pública (Governs del G8)

1. Dades Obertes per defecte
2. Qualitat i quantitat
3. Accessibles i utilitzables per a tots
4. Participació i apoderament [*empowerment (en)*] dels ciutadans
5. Col·laboració per al desenvolupament i la innovació

Canadà, França,
Alemanya, Japó,
Itàlia, Estats Units,
Regne Unit i Rússia

Vegeu: **G8 Open Data Charter and Technical Annex**. <https://www.gov.uk/government/publications/open-data-charter/g8-open-data-charter-and-technical-annex> [Consulta: 13-03-2016]

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.

BLOC V.
Noves
tecnologies i
Administració

13

1. Dades Obertes per defecte

- Es reconeix que l'accés lliure a les dades governamentals i la seva posterior reutilització són de valor significatiu per a la societat i l'economia, i que, per tant, les dades governamentals han de ser oberts per defecte.
- Cal promoure el desenvolupament i adopció de polítiques i d'eines globals per a la creació, ús i intercanvi de dades obertes i d'informació.
- Cal respectar (i actualitzar quan sigui necessari) la legislació nacional i internacional pel que fa a seguretat, privacitat, confidencialitat, propietat intel·lectual i dades personals, entre altra informació sensible.

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.

BLOC V.
Noves
tecnologies i
Administració

14

1. Dades Obertes per defecte: quines implicacions té?

- Desenvolupament de polítiques i pràctiques per a l'assegurament de l'obertura per defecte de les dades governamentals.
- Formulació de criteris clars que justifiquin les raons per les quals no poden publicar-se determinades dades governamentals.
- Promoció de la cultura de l'obertura de dades entre la ciutadania, sector privat i representants governamentals: accions d'informació, formació, etc.
- Creació de polítiques de lideratge, administració i control interns adreçats a la cultura de l'obertura.

2. Qualitat i quantitat

- Els governs i el sector públic en general té gran quantitat d'informació que pot ser d'interès per als ciutadans.
- Tot i que el principi és la publicació per defecte, per tal d'ésser més eficient quant als terminis de publicació és recomanable identificar les dades que per als ciutadans tenen major prioritat.
- Els governs han de publicar les seves dades de forma oportuna i en el menor temps possible.

2. Qualitat i quantitat: quines implicacions té?

- Espais de participació ciutadana que contindran la informació necessària per a la prioritització i publicació de dades.
- Publicació de dades obertes d'alta qualitat de forma oportuna, completa i precisa, segons la prioritització que s'informarà mitjançant sol·licituds públiques.
 - En la mesura que sigui possible, les dades es publicaran en el format original, sense modificacions, i amb el major nivell de detall disponible, i es vincularan amb qualsevol visualització o anàlisi que s'hagi creat basant-se aquestes dades, així com amb tota directriu o documentació pertinent.
- Documentació relacionada ha d'estar redactada en forma clara, amb un llenguatge simple, de manera que qualsevol persona pugui entendre-fàcilment.
- Les dades han d'estar descrites en la seva totalitat, i els usuaris de les dades han de tenir la informació suficient per comprendre el seu origen, les seves fortaleses, les seves debilitats i les limitacions d'anàlisi.

2. Qualitat i quantitat: quines implicacions té?

- Els conjunts de dades obertes hauran de contenir les metadades adequades, i que es posaran a disposició en formats llegibles per humans i per màquines, subjectes a una llicència oberta i sense restriccions.
- Es permetrà als usuaris de les dades opinar sobre la qualitat d'aquestes, i es realitzaran revisions per assegurar que es millori la qualitat de les dades segons correspongui.
- Es gestionarà el cicle de vida de la informació i s'assegurarà que es conservin, emmagatzemin i es mantinguin accessibles còpies històriques dels conjunts de dades en mentre conservin el seu valor.

3. Accessibles i utilitzables per a tots

- Es reconeix que l'obertura de les dades permet que els ciutadans, governs, i organitzacions de la societat civil i del sector privat puguin prendre decisions més informades.
- Es reconeix que les dades obertes s'haurien de posar a disposició de forma gratuïta, per promoure l'ús més ampli possible.
- Es reconeix que quan es publiquen les dades obertes, aquestes s'han de posar a disposició sense barreres burocràtiques o administratives, com registres d'usuaris obligatoris, que poden descoratjar les persones perquè accedeixin a les dades.

3. Accessibles i utilitzables per a tots: quines implicacions té?

- Cal publicar les dades en formats oberts i gratuïts per assegurar que estiguin disponibles, de manera que la major quantitat d'usuaris trobin la informació, accedeixin a ella i la utilitzin. En molts casos, això implicarà que les dades s'ofereixin en diversos formats, de manera tal que es puguin processar a través d'ordinadors i que els puguin utilitzar les persones.
- Cal assegurar que el major nombre de persones pugui accedir a les dades i utilitzar-les de manera efectiva. Això pot requerir la creació d'iniciatives per augmentar la difusió de les dades obertes, promoure l'alfabetització en la matèria, i crear la capacitat per utilitzar les dades obertes de manera efectiva.

4. Participació i apoderament dels ciutadans

- Es reconeixem que la publicació de les dades obertes enforteix les institucions públiques i democràtiques, promou el millor desenvolupament, implementació i l'avaluació de les polítiques per a satisfer les necessitats dels ciutadans, i fa possible un compromís més significatiu i millor informat entre els governs i els ciutadans.

4. Participació i apoderament dels ciutadans: quines implicacions té?

- Cal generar processos de control i revisió per informar periòdicament sobre els avenços i l'impacte de les iniciatives de dades obertes;
- Cal demanar amb els representants de la comunitat i de la societat civil que treballen en l'àrea de la transparència i la rendició de comptes per determinar quines dades necessiten per mantenir l'efectivitat de la rendició de comptes dels governs; i promoure la utilització de les dades obertes per desenvolupar solucions polítiques innovadores, basades en evidència i que beneficiïn a tots els integrants de la societat, així com que confereixin poder a grups marginats; i
- Cal ser transparents pel que fa als processos de recopilació, estàndards i publicació de dades, a través de la documentació en línia de tots aquests processos.

5. Col·laboració per al desenvolupament i la innovació

- Es reconeix la importància de la diversitat per a estimular la creativitat i la innovació. Com més gran sigui la quantitat de ciutadans, governs, integrants de la societat civil i del sector privat que facin servir les dades obertes, majors seran els beneficis socials i econòmics que s'obtindran. Això és vàlid per a usos governamentals, comercials i no comercials.
- Es reconeix que el valor potencial de les dades obertes pròpies augmenta considerablement quan es poden usar combinades amb les dades obertes d'altres governs, del sector privat, de dels centres d'ensenyament, dels mitjans, de la societat civil, i d'altres organitzacions no governamentals.

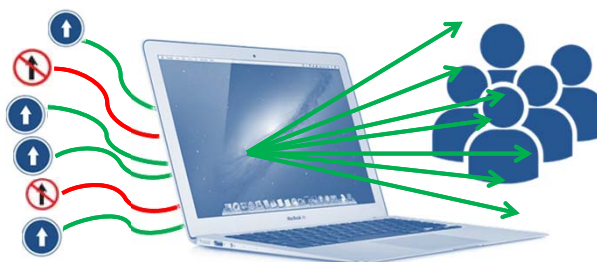
5. Col·laboració per al desenvolupament i la innovació: quines implicacions té?

- Foment d'associacions /col·laboracions entre organitzacions per promoure la publicació de les dades obertes i maximitzar el seu impacte a través del seu ús efectiu.
- Establiment dels criteris per determinar quines dades es necessiten per crear valor social i econòmic.
- Creació de programes de capacitació, eines i directrius dissenyades per assegurar que els funcionaris de govern siguin capaços d'usar les dades obertes de manera efectiva en els processos de desenvolupament de polítiques.
- Promoció entre les organitzacions no governamentals perquè obrin les dades que elles creen i recopilin per avançar cap a un ecosistema de dades obertes més ric, amb dades obertes de diversos orígens.

1. Principi de dades obertes per defecte

Atès el valor que ofereixen les dades obertes per a la societat actual, els països del G8 van acordar reorientar les seves polítiques cap a **l'obertura de la informació per defecte**, a excepció d'aquelles **dades sensibles que s'hagin de protegir**.

2. Qualitat i quantitat

Les dades obertes seran de qualitat i exactes. En la mesura que sigui possible, es mantindran en el seu format original, sense cap alteració. A més, la informació s'obrirà al més aviat possible perquè els usuaris puguin dir la seva i sigui possible realitzar les revisions pertinents per tal de complir amb els estàndards més alts de la cultura de dades obertes.

3. Accessibles i utilitzables per a tots

S'obriran les dades en el major nombre de formats possibles perquè els usuaris puguin accedir-hi de forma lliure i gratuïta, evitant qualsevol barrera burocràtica o requisit de registre.

BLOC V.
Noves tecnologies i Administració

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.

ice UNIVERSITAT DE BARCELONA

27

4. Participació i apoderament dels ciutadans

Es fomentarà procés pel qual grups socials tradicionalment marginats de la presa de decisions reben els mitjans per augmentar la seva força política i econòmica. Les bases per l'apoderament de la ciutadania són: l'accés a la informació; la inclusió i la participació; la rendició de comptes; i la capacitat d'organització local.

BLOC V.
Noves tecnologies i Administració

© 2016 Jordi Andreu i Dauff. Universitat de Barcelona.

ice UNIVERSITAT DE BARCELONA

28

5. Col·laboració per al desenvolupament i la innovació

Es fomentarà la **reutilització** de la informació del sector públic perquè *infomediaris*, entitats privades i usuaris desenvolupin solucions i productes a partir de les dades obertes; generant així un benefici econòmic per a la societat.

Bibliografia

- Cousido González, María Pilar (Coord.) (2016) **Libro blanco sobre gestión de oficinas de transparencia. Procedimientos y casos de estudio para universidades públicas**. Madrid: INAP. 522 p. ISBN 978-84-7351-466-8
- **G8 Open Data Charter and Technical Annex**. (2015) London: Cabinet Office. Government Digital Service. Disponible a <https://www.gov.uk/government/publications/open-data-charter/g8-open-data-charter-and-technical-annex> [consulta: 13-03-2016]
- Guichot Reina, Emilio. (2014) "La nueva ley de transparencia, un reto para la gestión de las organizaciones públicas". *Pertsonak eta Antolakunde Publikoak Kudeatzeko Euskal Aldizkaria = Revista Vasca de Gestión de Personas y Organizaciones Públicas*, Nº. 6, pàg. 94-107 ISSN 2173-6405. Disponible a: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5109044&orden=0&info=link> [consulta: 13-03-2016]
- Hofmann, Andrés, coord. et al. (2012) **La promesa del gobierno abierto**. México: Itaip ; Infodf, 519 p. Disponible a www.itaip.org.mx/slide/pdf/ppga.pdf [consulta: 13-03-2016]
- Xarxa Ip(29-01-2013). **Govern Obert XIP**. Versió en català. [vídeo]. Disponible a <https://www.youtube.com/watch?v=RPsvvbd80xU> [Consulta: 13-03-2016]

Prof. Jordi Andreu i Daufí
Universitat de Barcelona
jandreud@ub.edu

Citació recomanada:

Andreu i Daufí, Jordi. "La Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern" 30 p.

Material docent de Suport al procés selectiu UB. Escala de tècnic. Universitat de Barcelona -ICE , març de 2016.

"La Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern" de Jordi Andreu i Daufí està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 No adaptada de Creative Commons](#)